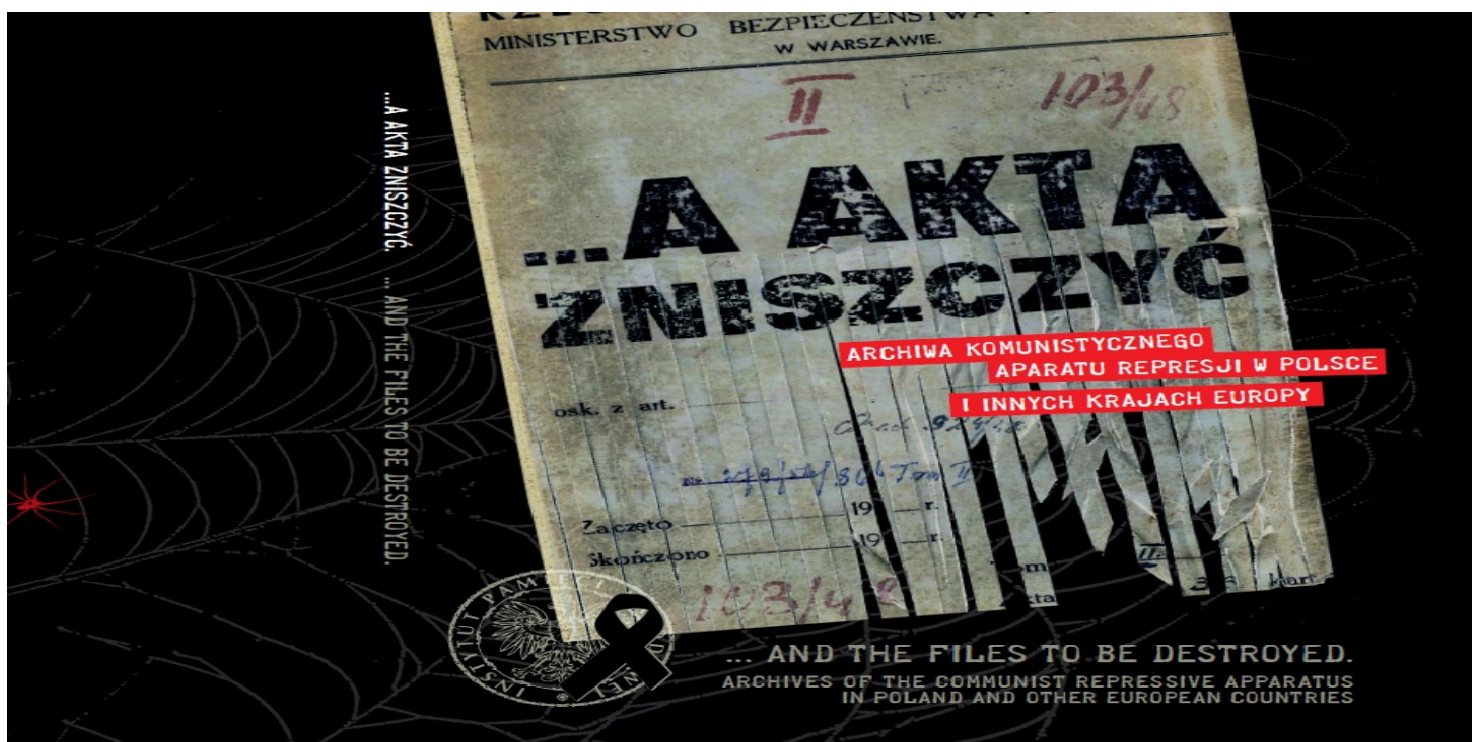

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/okupacja-sowiecka/61389,quota-akta-zniszczyquot.html>

"...a akta zniszczyć"_winieta wystawy_wersja pol.-ang.

"...a akta zniszczyć"

11.10.2010

Po zakończeniu II wojny światowej granice państw w Europie uległy zmianie. Bułgaria, Czechosłowacja, Polska, Rumunia, Węgry, a także część Niemiec znalazły się pod polityczną i wojskową dominacją ZSRS. Władze sowieckie wraz z miejscowymi komunistami wprowadzały stopniowo system polityczny oparty na wzorze moskiewskim. Pod całkowitym nadzorem NKWD tworzone były organy bezpieczeństwa oparte na modelu sowieckim. Stanowiły one podstawowe narzędzie władzy sprawowanej przez partie komunistyczne w poszczególnych krajach bloku wschodniego.

...Struktury organizacyjne, kompetencje i nazewnictwo służb specjalnych zmieniały się. W 1989 roku w poszczególnych krajach funkcjonowały odpowiednio:

- ZSRS – Komitet Bezpieczeństwa Państwowego (KGB),
- Bułgaria – Komitet Bezpieczeństwa Państwowego (KDS),
- Czechosłowacja – Służba Bezpieczeństwa Państwowego (ŠtB),
- NRD – Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego (mfS, Stasi),
- Polska – Służba Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (SB MSW),
- Rumunia – Departament Bezpieczeństwa Państwowego (Securitate),
- Węgry – Zarząd III Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Premiera wystawy miała miejsce 7 października 2010 r. w Warszawie, na Placu Zamkowym.

Główną ideą wystawy jest przedstawienie modelu funkcjonowania archiwów byłych komunistycznych służb specjalnych w Polsce i innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Ukazuje ona zasady prowadzenia ewidencji operacyjnej i zdobywania wiedzy o obywatelach (w tym inwigilacji). Przedstawione zostały metody represji stosowane przez aparat bezpieczeństwa oraz sposoby niszczenia dokumentacji służb komunistycznych w okresie przemian ustrojowych. Dokumenty te zostały utracone nieodwracalnie.

Do wystawy wykorzystano materiały archiwalne z zasobu Instytutu Pamięci Narodowej oraz dokumentację udostępnioną przez instytucje zagraniczne, w tym wchodzące w skład Europejskiej Sieci Instytucji Archiwalnych Zajmujących się Aktami Tajnych Służb.

Koordynator projektu: Paweł Zielony.

Autorzy wystawy: Agata Dawidowicz, Zofia Furmanek, Andrzej Karasiewicz, dr Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk, Andrzej Pieczunko, Anna Karolina Piekarska, Antoni Zieliński, Paweł Zielony, dr Mariusz Żuławnik.

Panele wystawy dostępne są: [link](#).

COFNIJ SIĘ